

ΟΜΙΛΙΑ 11ος/2014 ΕΒΕΑ

Θα ήθελα κατ' αρχήν να ευχαριστήσω τους διοργανωτές της σημερινής εκδήλωσης, αφ' ενός για την πρόσκληση συμμετοχής προς τον ΟΑΕΕ, αφετέρου για αυτή καθ' αυτή την πρωτοβουλία της ενημερωτικής εκδήλωσης, με θέμα την νέα ρύθμιση για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, γιατί έχει πολύ μεγάλη σημασία να υπάρχει η σωστή, έγκυρη και έγκαιρη πληροφόρηση όλων των οφειλετών, σχετικά με διαδικασίες ένταξης, τους όρους και προϋποθέσεις υπαγωγής σε αυτή, καθώς έχει συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα, την τελευταία εργάσιμη του Μαρτίου του 2015.

Ο πρώτος άξονας της παρέμβασής μου, θα είναι η ανάδειξη **της σπουδαιότητας της επιτυχίας της ρύθμισης, τόσο για τον ΟΑΕΕ, όσο και για τους ασφαλισμένους/οφειλέτες του.**

Είναι γνωστό ότι ο ΟΑΕΕ βρίσκεται σε μία δύσκολη οικονομική συγκυρία, αφού ασφαλισμένοι του είναι οι "άνθρωποι της αγοράς", οι οποίοι επλήγησαν εξαιρετικά από την έκτακτη οικονομική κατάσταση της χώρας, είναι οι πρώτοι "αποδέκτες" της κρίσης και σίγουρα όχι οι πρώτοι στους οποίους θα έχει αντίκτυπο η ανάκαμψη της χώρας.

Βεβαίως πρόβλημα προϋπήρχε της κρίσης αφού και στα έτη 2007, 2008, 2009, για να αναφερθώ στο μετά την ενοποίηση των Ταμείων χρονικό διάστημα, υπήρχε ανάγκη ενίσχυσης του ΟΑΕΕ με σημαντικότερα ποσά για την πληρωμή των συντάξεων, ανάγκη που αυξήθηκε στην περίοδο της κρίσης.

Η αναφορά γίνεται, όχι φυσικά για να δημιουργηθούν ανησυχίες, αφού σε κάθε περίπτωση το ελληνικό δημόσιο εγγυάται την καταβολή των συντάξεων, πράγμα που το αποδεικνύει εμπράκτως κάθε χρόνο, καταβάλλοντας ποσά έκτακτης επιχορήγησης, τέτοια μάλιστα ώστε τελικά η σχέση καταβαλλομένων εισφορών προς κρατική επιχορήγηση για την κάλυψη της συνταξιοδοτικής δαπάνης να είναι πλέον μικρότερη της μονάδας.

Η αναφορά γίνεται για να τονίσει ότι το Ταμείο μας έχει ως κύριο και βασικό στόχο την αύξηση των εσόδων του, που περνά μέσω:

- αφ' ενός **της συγκράτησης στο σύστημα των συνεπών ασφαλισμένων του** και,

- αφ'ετέρου της επανένταξης στο ασφαλιστικό σύστημα, όσων, λόγω οφειλής, παραμένουν εκτός αυτού, αποστερώντας και το Ταμείο από τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες εισφορές και τον εαυτό τους, από τα δικαιώματα που θα τους παρείχε η ασφαλιστική τους ενημερότητα.

Είναι λοιπόν ζητούμενο, ένα πλέγμα πρωτοβουλιών, που θα καθιστά δυνατή την ανταπόκριση των ασφαλισμένων στις υποχρεώσεις τους. Καθοριστικό ρόλο στο πλέγμα αυτό, αποτελεί η ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Επιπρόσθετα, παρότι δεν αποτελεί το κύριο θέμα της σημερινής εκδήλωσης, υποχρεούμαι όμως να το αναφέρω, ουσιαστικό στοιχείο αποτελεί και η παράταση του χρόνου άσκησης δικαιώματος επιλογής κατάταξης σε έως δυο κατώτερες κατηγορίες, σύμφωνα και με σχετική απόφαση του ΔΣ του ΟΑΕΕ.

Η επιτυχία όμως της ρύθμισης, η ένταξη δηλαδή σε αυτήν του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού οφειλετών, έχει άμεσα θετικά αποτελέσματα και στους ίδιους τους ασφαλισμένους/οφειλέτες.

Οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, που καταβάλλουν εξ ιδίων τις εισφορές τους, ενώ οποιαδήποτε οφειλή έχει άμεσο αντίκτυπο στους ίδιους:

- μη χορήγηση βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημέρωσης για την άσκηση του επαγγέλματός τους
- μη δυνατότητα συνταξιοδότησης, για οφειλή άνω του ορίου των 20.000 ευρώ.
- μη παροχή πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, πέραν των θετικών βημάτων που έγιναν και συμπεριελήφθησαν σε σχετικές νομοθετικές διατάξεις.

Προφανώς, η ένταξή τους στο πλαίσιο των ρυθμίσεων, επιτρέπει την ικανοποίηση όλων των παραπάνω δικαιωμάτων.

Επιπλέον, λειτουργεί θετικά στην **εδραίωση σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των ασφαλισμένων και του Ταμείου.**

Είναι εύλογο ότι η εικόνα του παρακμάζοντος Ταμείου, οδηγεί σε δυσπιστία, αυξάνει την αβεβαιότητα των ασφαλισμένων και μοιραία οδηγεί σε μείωση εσόδων.

Αντίθετα, η προβολή των ευεργημάτων της ρύθμισης και η ένταξη σε αυτήν, αναστρέφει το παραπάνω αρνητικό κλίμα και συμβάλει στην συναντίληψη, Ταμείου και ασφαλισμένων, για το κοινό όφελος που θα προκύψει από την οικονομική ανάκαμψη του Οργανισμού, βασική συμβολή στην οποία έχει η νέα ρύθμιση.

Για να μπορέσουμε να αξιολογήσουμε τη ρύθμιση, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφερθούμε:

α) στα κύρια χαρακτηριστικά των οφειλετών του ΟΑΕΕ

β) στην αποτίμηση της ρύθμισης του ν.4152/2013 και στην σύγκριση των χαρακτηριστικών της, με αυτά της νέας ρύθμισης του ν.4305/2014.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των οφειλετών του ΟΑΕΕ:

- είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, που καταβάλλουν εξ ιδίων τις εισφορές τους, ενώ οποιαδήποτε οφειλή έχει άμεσο αντίκτυπο στους ίδιους,
- είναι οι άνθρωποι της αγοράς,
- δεν εμφανίζουν ως κύριο στοιχείο αυτό της "μαύρης εργασίας"/ανασφάλιστης εργασίας, όπως συμβαίνει σε άλλους ΦΚΑ, αλλά είναι ασφαλισμένοι στον Φορέα, στον οποίο όμως δεν καταβάλλουν εισφορές.
- είναι μικροοφειλέτες. Από επεξεργασμένα στοιχεία Αυγούστου 2014 του ΟΑΕΕ προκύπτει ότι για τους ενεργούς οφειλέτες:

ποσοστό 26% οφείλει έως 5.000€ οφειλή

ποσοστό 50% οφείλει έως 15.000€ οφειλή

ποσοστό 60% οφείλει έως 20.000€ οφειλή

ποσοστό 69% οφείλει έως 25.000€ οφειλή

Στους διακόψαντες οφειλέτες στο έως 15.000€ ποσό οφειλής ανήκει το 80% των οφειλετών αυτής της κατηγορίας, δηλαδή περίπου 183.000 ασφαλισμένοι.

- Προκύπτει λοιπόν ότι το 60% των ενεργών οφειλετών, δηλαδή 225.000, οφείλουν ποσά έως 20.000€, που αντιστοιχούν σε αδυναμία πληρωμής εισφορών σε περίοδο οικονομικής κρίσης
- Το 30% των ενεργών οφειλετών ανήκουν στην 1η και στη 2η ασφαλιστική κατηγορία, είναι δηλαδή ασφαλισμένοι της τελευταίας 5ετίας, ενώ αν συνυπολογίσουμε και την 3η κατηγορία το ποσοστό ανέρχεται σε 45%, επομένως, πρόκειται περί ελευθέρων επαγγελματιών, οι οποίοι ασφαλίστηκαν στον ΟΑΕΕ την εποχή της οικονομικής κρίσης, που δεν συνηγορεί και τόσο υπέρ της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας.

Στους σε διακοπή οφειλέτες, το ποσοστό όσων ανήκουν στην 1η και στην 2η ασφαλιστική κατηγορία ανέρχεται σε 55%.

Υψηλό πλήθος ενεργών ασφαλισμένων οφειλετών παρουσιάζεται και στην Π07 κατηγορία, δηλαδή σε παλαιούς ασφαλισμένους που έχουν περίπου 20 έτη στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ.

- Από τους πίνακες οφειλών ανά έτος οφειλής, προκύπτει ότι **για τους ενεργούς ασφαλισμένους, ποσοστό 70% του συνόλου της οφειλής έχει δημιουργηθεί από το 2009 και μετά**, ενώ για τους σε διακοπή οφειλέτες το αντίστοιχο ποσοστό είναι 35%. Τελικά στο σύνολο των οφειλών το 65% ανάγεται από το 2009 και μετά, ενώ αν υπολογίσουμε μόνο τις

εισφορές, το ποσοστό αυτό είναι 70%, του συνολικού, διαχρονικά δημιουργηθέντος ποσού μη καταβληθεισών εισφορών.

Επομένως, **η μεγάλη αύξηση οφειλομένων ποσών συντελέστηκε στα χρόνια της κρίσης.**

Τέλος, ως προς το ποσό των έως 15.000€ κύριας οφειλής, ανήκουν 208.302 ενεργοί ασφαλισμένοι/οφειλέτες, από το σύνολο των 375.077, δηλαδή ποσοστό 55,5%, ενώ για τους σε διακοπή οφειλέτες σε συνολικό πλήθος 226.385, οι 203.471 έχουν ποσό κύριας οφειλής έως 15.000€, δηλαδή ποσοστό 90%.

Δεν θα αναφερθώ αναλυτικά στις ρυθμίσεις του νόμου 4152/2013, αφ'ενός γιατί αποτελεί πλέον παρελθόν, αφ'ετέρου γιατί ουδείς εξ ημών υποστήριξε ότι αποτελούσαν ρύθμιση που ανταποκρινόταν στη συγκεκριμένη οικονομική πραγματικότητα.

Για λόγους σύγκρισης με τις νέες διατάξεις, αλλά και για λόγους πρόβλεψης συμμετοχής στο νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, θα αναφέρω μερικά επιγραμματικά στοιχεία για το ν.4152/2013.

Νέα αρχή: εισήλθαν 45.291, είναι ενεργοί σήμερα 24.880, απώλεσαν τη ρύθμιση 20.411, ποσοστό απένταξης της τάξης του 53%

Πάγια ρύθμιση: εισήλθαν: 54.554, απώλεσαν 28.563, ποσοστό απένταξης 66%

Ας δούμε τα κύρια χαρακτηριστικά της νέας ρύθμισης:

– **έχει μεγάλο πλήθος δόσεων.** 100 δόσεις για οφειλέτες με ποσό κύριας οφειλής έως 15.000 ευρώ. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία στην κατηγορία αυτή υπάγονται 208.302 ενεργοί οφειλέτες και 203.471 οφειλέτες σε διακοπή, σύνολο 411.773 οφειλέτες.

Είναι επομένως περισσότερο από προφανές, ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση **ανταποκρίνεται στο profil του οφειλέτη του ΟΑΕΕ**, που όπως αναφέραμε είναι μικροοφειλέτης.

– Έχει **αυξημένες δυνατότητες επανένταξης** σε περίπτωση μη έγκαιρης καταβολής δόσεων της ρύθμισης. Κατ'έτος παρέχεται η δυνατότητα απώλειας ή δύο δόσεων ρυθμίσεων, με καθυστέρηση ενός μήνα για την κάθε μία ή μιας δόσης, με καθυστέρηση έως δυο μήνες.

Επιπρόσθετα, σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης λόγω ανωτέρας βίας, είναι δυνατή η επανένταξη σε αυτήν.

Μια σύγκριση με το καθεστώς του 4152/2013, αμέσως επιβεβαιώνει την εξαιρετική βελτίωση στους όρους δυνατότητας παραμονής στη ρύθμιση.

– **Δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών και δηλώσεων**, σε άμεση σχέση με την περιουσιακή κατάσταση των ασφαλισμένων, απαίτηση που είχε δημιουργήσει αρνητικό ψυχολογικό κλίμα και δυσαρέσκεια, σε μία ούτως ή άλλως δύσκολη επαγγελματική καθημερινότητα των επαγγελματιών ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ.

- **Μειώνεται το επιτόκιο στη διάρκεια ισχύος της ρύθμισης** στο 4,56% από EKT+ 8%, επιτόκιο που είχε λειτουργήσει αποθαρρυντικά, όχι μόνο για λόγους οικονομικού αποτελέσματος, αλλά κυρίως γιατί διαμόρφωνε αρνητικό κλίμα.
- **Χορηγείται βεβαίωση οφειλής**, που όμως επέχει θέση **ασφαλιστικής ενημερότητας**, για όσους τηρούν την ρύθμιση, ιδιαίτερα σημαντικό για επαγγελματίες.
- Έχει **υψηλά, γενναία θα τα χαρακτηρίζα ποσοστά έκπτωσης** επί των τελών καθυστέρησης, για παράδειγμα το ποσοστό ανέρχεται σε 90% για την περίπτωση ρύθμισης σε 12 δόσεις, ενώ για την ίδια περίπτωση το ποσοστό της “νέας αρχής” ήταν 40%.
- Ρυθμίζει με δίκαιο τρόπο το δικαίωμα του συνεπούς στην τήρηση της νέας αρχής, οφειλέτη, για **μετάπτωση στις ρυθμίσεις του νέου νόμου**, αναγνωρίζοντας έμπρακτα τη συνέπειά του σε μια δύσκολη ρύθμιση.

Πολύ συνοπτικά, θα ήθελα να αναφέρω **μερικές χρηστικές πληροφορίες:**

- καταληκτική ημερομηνία για την καταβολή των δόσεων είναι η 21η κάθε μήνα
- δυνατότητα αίτησης, με ταυτόχρονη παραλαβή απόδειξη πληρωμής πρώτης δόσης για καταβολή σε Τράπεζα ή ΕΛΤΑ της πρώτης δόσης και εντύπου ανάθεσης πάγιας εντολής, έχουν οι ασφαλισμένοι του ΟΑΕΕ, μετά από συνεννόηση με την ΗΔΙΚΑ, που υποστηρίζει μηχανογραφικά τους κύριους ΦΚΑ, πλην ΙΚΑ, είναι η Παρασκευή 14/11/2014.
- οι καταβολές των δόσεων γίνονται με πάγια εντολή προς τα Πιστωτικά Ιδρύματα, όπως ακριβώς ορίζει ο νόμος.
- Απώλεια της ρύθμισης επέρχεται:
 - ♣ στην περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής της τρέχουσας εισφοράς στη διάρκεια της ρύθμισης
 - ♣ στην περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής μιας δόσης στο πρώτο εξάμηνο από την υποβολή της αίτησης για ρύθμιση,
 - ♣ στην περίπτωση μη τήρησης των όρων καθυστέρησης δόσεων ανά έτος ρύθμισης.

Η καταβολή τρεχουσών εισφορών είναι ιδιαίτερα σημαντικός όρος για τους ΦΚΑ. Αποτελεί δε και το διαφοροποιό στοιχείο στους στόχους είσπραξης μεταξύ της Φορολογικής Αρχής και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η ουσιαστική διαφορά τους είναι ότι η μεν φορολογική διοίκηση επιζητά μέσω της ρύθμισης την αποπληρωμή των ληξιπροθέσμων και μόνο οφειλών, τα ασφαλιστικά Ταμεία όμως, επιθυμούν, την μέσω της ρύθμισης, αύξηση των εσόδων τους, κυρίως λόγω της υποχρέωσης καταβολής των τρεχουσών εισφορών.

Τελειώνω **συνοψίζοντας στα βασικά σημεία που θεωρώ κρίσιμα για την προώθηση της ρύθμισης:**

- η ρύθμιση ανταποκρίνεται στο profil των οφειλετών του ΟΑΕΕ,
- η ρύθμιση ενσωματώνει προτάσεις μας (μεγάλο πλήθος δόσεων, δυνατότητες μη απώλειας της ρύθμισης, μείωση επιτοκίου, υψηλά ποσοστά εκπτώσεων κ.λ.π.),
- η ρύθμιση μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά τόσο για το Ταμείο, όσο και για τους ασφαλισμένους και να συμβάλει στην εδραίωση του μεταξύ μας κλίματος εμπιστοσύνης.

Θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, να γνωστοποιήσουμε τη ρύθμιση, τους όρους της και τις θετικές επιπτώσεις της.

Είναι προφανές, ότι **είναι απαραίτητη και η δική σας συνδρομή.**

Το Ταμείο και οι ασφαλισμένοι του έχουν κοινή προοπτική.

Για αυτό και θα προχωρήσουμε μαζί.